

mig, at man i en vis Henseende kan give ham Ret, nemlig forsaavidt han ønskede, at Folketirkens Forsatning i Henseld til Grundlovens § 75 ordnedes ved Lov, og jeg vil sige, at det bør skee jo før jo hellere; thi jo mere Bevægelse der kommer i det folkekirkelige Liv, desto mere udsættes Rigsdagen for at komme til at blande sig i de store Strids-spørgsmaal, der kunne opstaae. Naar det samme ærede Medlem derimod ved samme Leilighed ligesom drog i Tvivl, om Rigsdagen havde Ret til at blande sig i Sager af denne Art, maa jeg erklære, at jeg ikke nærer en saadan Tvivl, thi det er min Overbevisning, at der ikke i noget Forhold kan gives Love her i Landet, altsaa heller ikke om noget som helst kirkeligt Anliggende, uden af Kongen og Rigsdagen i Forening. Rigsdagen er altsaa i den Nødvendighed at maatte blande sig i det Slags Anliggender, naar de forelægges den af Regjeringen; men det er ikke ønskeligt, at dette skal vedblive at være saaledes, og derfor mener jeg, at Folketirken paa dette Gebeet skulde have sin Selvsikrelse og Selvbestemmelse, medens man derimod fritog den for at befatte sig med Noget som helst, der ikke var et reent kirkeligt Anliggende, idet man lod Staten komme til med Klarhed at see, paa hvilket Gebeet den skal tage sine Bestemmelser. — Naar det ærede Medlem ønskede en Kirkeforsatning fastslaaet ved Lov, hvorved der oprettedes en Repræsentation, er jeg heller ikke enig med ham. Jeg troer, at naar der nu udkom en Kirkeforsatning, maatte den aldeles afholde sig fra at røre ved Spørgsmaalet om Repræsentationen. Man bør give Kirken et vist Gebeet, indenfor hvilket den styrer sig selv, men den maa da see til, paa hvilken Maaade den har Ryst til at styre sig. Lad os ikke ved Lov bekræfte en kirkelig Repræsentation, der kan træde op som en farlig Modstander mod Rigsdagen selv, thi netop ved den Bekræftelse, den har faaet ved Lov, kan den blive en af de farligste Tjender for den hele politiske Udvikling, vi have gjenneemgaaet. Vi have seet, at der i visse Tilfælde fra kirkelig Side har været reist en Storm imod Foretagender fra Rigsdagens Side, fordi man sagde, at de grebe ind paa et kirkeligt Omraade. Lad os saa hurtigt som muligt udfondre, hvad Kirkens er og

hvad Statens er, men lad os ikke indstifte en med os ligeberettiget Myndighed paa noget Gebeet. Vi bør ikke paa noget Gebeet danne en Repræsentation, der kunde sætte sin Villie imod vor, men jeg er overbevist om, at der vilde fremkomme en saadan Indflydelse, hvis vi indstiftede en folkevalgt Repræsentation i Kirken. Jeg ønsker altsaa med det ærede Medlem, at Kirkens Forsatning saa snart som muligt maa ordnes ved Lov, men derimod ønsker jeg aldeles ikke indstiftet nogen som helst Repræsentation ved Hjælp af denne Kirkeforsatning. — Jeg havde ikke troet, det var blevet nødvendigt at udtale mig om dette sidste Punkt, hvorom jeg desuden har ytret mig ved første Behandling, og for ikke at opholde Thinget længere skal jeg derfor slutte hermed, idet jeg udtaler det Haab, at man, naar man har hørt denne min sidste Udtalelse, vil forstaae, at jeg meget godt kan ville have en Kirkeforsatning, naar den ikke opgiver Noget som helst af Rigsdagens Lovgivningsmyndighed paa noget Gebeet.

Carlsen: Min ærede Ven, Rigsdagsmanden for Ribe Amts 2den Valgkreds (Nofensørn), har, som han ofte har gjort før, som en af de afgjørende Grunde for ham til ikke at kunne stemme for det foreliggende Forslag anført, at Kirken endnu manglede den Forsatning, som i Grundlovens § 75 skulde være lovet Kirken. Denne Yttring gjorde, at jeg forlangte Ordet. Jeg kan ikke høre den her og heller ikke andetsteds, uden at modsiges den. Jeg troer, at den Hovedbetragtning, som ligger til Grund for disse Ytringer, er urigtig, og at man, hvis man vilde fortolke vedkommende Grundlovsparagraf, som det ærede Medlem har gjort, og som Mange udenfor Salen og maastee ogsaa Nogle endnu her i Salen gjøre, vilde komme i en bestemt Modsigelse med Grundloven. Jeg anseer, ligesom den ærede Minister og adskillige andre Medlemmer, § 3 i Grundloven for Hovedparagrafen med Hensyn til Folketirken, og deri staaer: „Den evangelisk-lutheriske Kirke er den danske Folkekirke og understøttes som saadan af Staten“. Denne Paragraf er sat ind af den verdslige Myndighed, og den kan naturligtvis sættes ud igjen af den. Derjom Kongen og Rigsdagen